

Kinderen met een beperking thuis als het kan

Uitgangspunten Wilde Ganzen voor opvang kinderen met een beperking

WILDE
GANZEN

/ Aanleiding

“Als kind heb ik geluk gehad, mijn ouders wisten mij te plaatsen op een reguliere basisschool, ik was daardoor onderdeel van het normale sociale leven. Dat was allesbepalend. Een inclusieve start is de basis voor de rest van je leven”

Rick Brink, voormalig minister van Gehandicaptenzaken van Nederland

Wereldwijd leven nog heel veel kinderen met een beperking afgescheiden van hun gezin en van de samenleving. Ze wonen in instellingen, weeshuizen en internaten, waar hun rechten dagelijks worden geschonden. Negen van de tien kinderen met een beperking in een ontwikkelingsland gaan niet naar school.

Kinderen met een beperking moeten daarom nog meer onder de aandacht van overheden komen, maar ook van ontwikkelingsorganisaties en het maatschappelijk middenveld. **Wilde Ganzen** wil veel doen voor deze kinderen, bijvoorbeeld alleen al door er op te letten dat zij bij reguliere projecten worden betrokken. Want dat is bij uitstek wat deze kinderen willen: erbij horen net als ieder ander kind.

Wilde Ganzen steunt **aanpakkers**: ondernemende mensen die met kleine ontwikkelingsprojecten vooruitgang creëren in hun eigen buurt. Want wij geloven in de kracht van projecten die bedacht, gesteund en grotendeels uitgevoerd worden door de lokale gemeenschap.

/ Inhoud

▶ Achtergrond	3
▶ Het probleem	4
▶ Inzichten en uitgangspunten	5
▶ Wilde Ganzen in de praktijk tot en met 2019	6
▶ Wilde Ganzen anno 2020	7
▶ Voorkomen	7
▶ Ongedaan maken van institutionalisering	8
▶ Wel in een instelling?	9
▶ In de praktijk	10
▶ Organisaties waar wij mee samenwerken	11
▶ Gelukt project	12
▶ Meer weten?	13

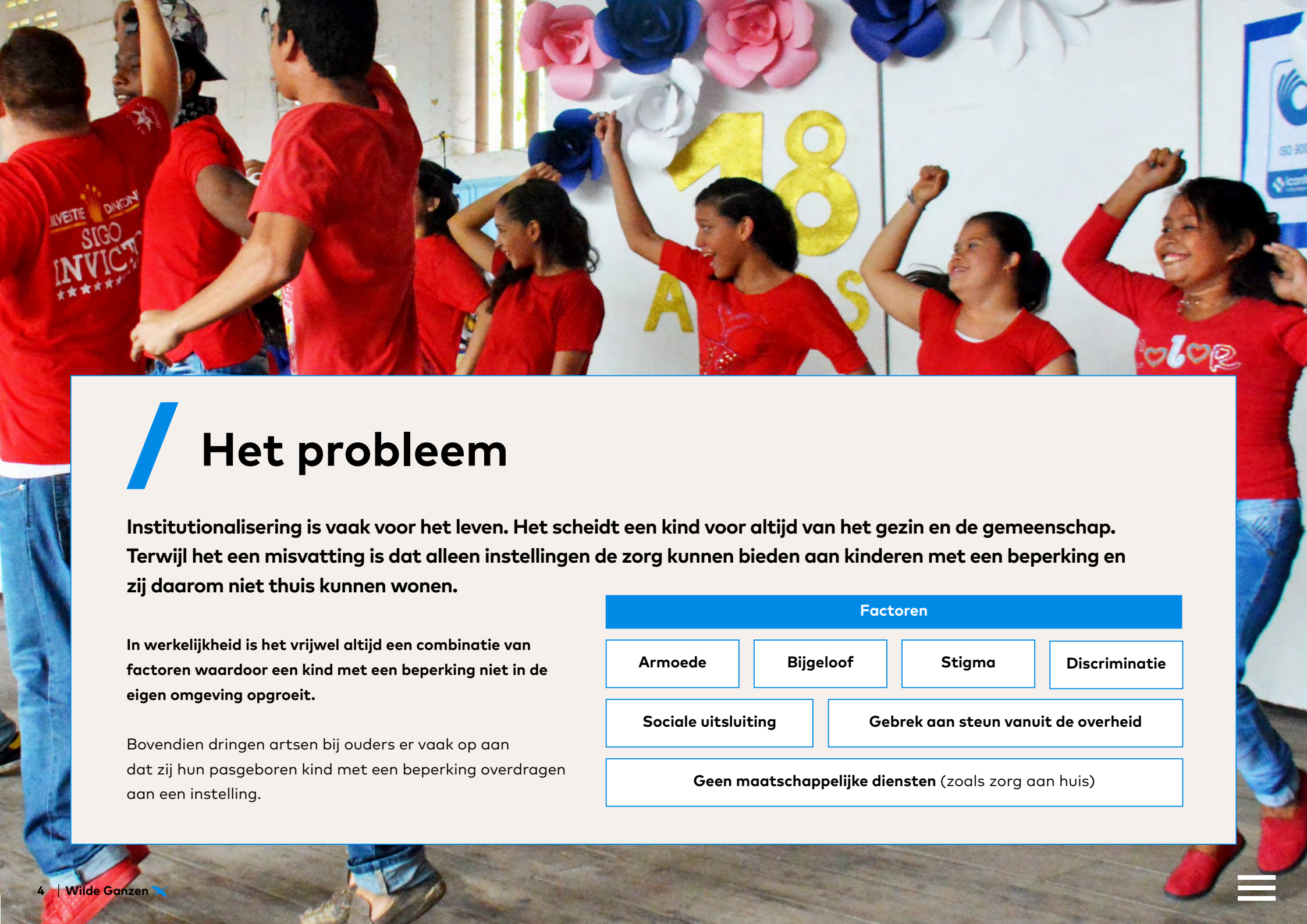

Achtergrond

Naar schatting leven wereldwijd acht miljoen kinderen in een instelling of weeshuis. Omdat veel weeshuizen niet geregistreerd zijn, ligt dit aantal hoogstwaarschijnlijk hoger. Daar worden hun rechten dagelijks geschonden. Volgens [Disability Rights International](#) zijn kinderen zelfs langdurig slachtoffer van ernstige en wrede mishandeling en verwaarlozing in veel instellingen.

Er zijn geen harde cijfers over hoeveel kinderen met een beperking gescheiden zijn van hun familie en in instellingen leven. Wel is zeker dat velen uit huis zijn geplaatst vanwege hun lichamelijke beperkingen: niet kunnen lopen, horen of zien bijvoorbeeld. Maar ook een verstandelijke beperking, autisme en soms zelfs dyslexie zijn redenen waarom een kind 'weg moet'. **Het schrijnende is dat deze beperkingen vaak komen door armoede en het gebrek aan medische voorzieningen.** Zo kan ondervoeding een kind al [permanente blindheid geven door gebrek aan vitamine A](#).

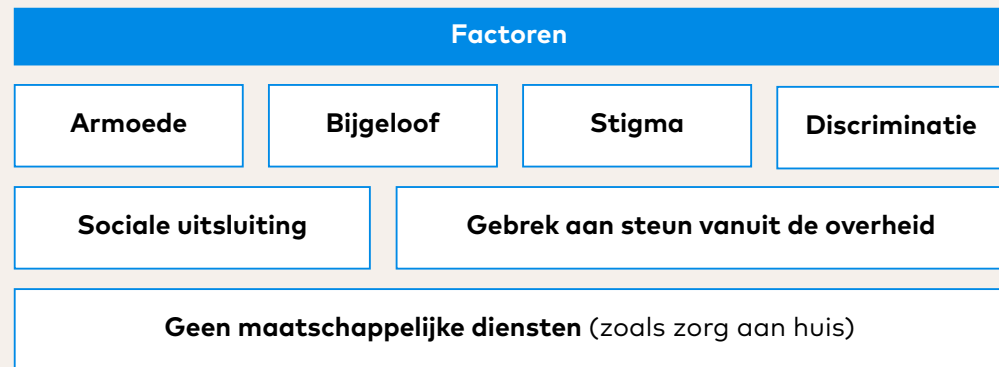

/ Het probleem

Institutionalisering is vaak voor het leven. Het scheidt een kind voor altijd van het gezin en de gemeenschap. Terwijl het een misvatting is dat alleen instellingen de zorg kunnen bieden aan kinderen met een beperking en zij daarom niet thuis kunnen wonen.

In werkelijkheid is het vrijwel altijd een combinatie van factoren waardoor een kind met een beperking niet in de eigen omgeving opgroeit.

Bovendien dringen artsen bij ouders er vaak op aan dat zij hun pasgeboren kind met een beperking overdragen aan een instelling.

Inzichten en uitgangspunten

Ontwikkelingslanden hebben beperkte voorzieningen. Hierdoor hebben kinderen met een verstandelijke of fysieke beperking nauwelijks hoogstaande hulpmiddelen tot hun beschikking om zichzelf tot hun volle potentie te kunnen ontwikkelen.

Wilde Ganzen vraagt vooral:

Wat is er nodig om het kind gelukkig te laten zijn? We kijken naar wat wél haalbaar is! We willen insluiting, geen uitsluiting. Dus ook deze kinderen moeten toegang krijgen tot (regulier) onderwijs en gezondheidszorg.

Experts zijn van mening dat de houding en de inzet van zowel het gezin als de gemeenschap uiterst belangrijk is. Zij bieden kennis over de handicap aan de verzorgers en de omgeving van het kind.

Wilde Ganzen in de praktijk tot en met 2019

In de afgelopen tien jaar heeft Wilde Ganzen ondersteuning geboden aan tientallen projecten specifiek voor kinderen en jongeren met een beperking. Deze waren gericht op:

kinderen met een
verstandelijke beperking

kinderen met een
lichamelijke beperking

blinde en slechtziende
kinderen

dove en slechthorende
kinderen

Onze ondersteuning was voornamelijk gericht op de bouw en renovatie van zorginstellingen, maar ook op dagopvang, training en werkgelegenheid. **Wilde Ganzen** wilde hiermee projecten steunen om het kind de allerbeste zorg te geven. Zowel **Wilde Ganzen** als de projecten hadden minder aandacht voor de isolatie van het kind. Met de kennis van nu, willen we dat beter aanpakken.

Wilde Ganzen anno nu

Wilde Ganzen wil niet langer betrokken zijn bij projecten die institutionalisering van kinderen met een beperking ondersteunen. Daarom zijn er meerdere stappen die we samen met onze partners willen nemen: preventie, de-institutionalisering en gespecialiseerde zorg in instellingen voor dagopvang inclusief therapie en activiteiten.

Voorkomen

Wat het beste werkt volgens experts om een kind met een beperking binnen de gemeenschap te houden:

Ongedaan maken van institutionalisering

Wilde Ganzen hanteert hier twee strategieën voor:

Preventie als uitgangspunt

Volgens geraadpleegde experts kunnen kinderen met een beperking zich beter ontwikkelen als ze gewoon opgroeien in de gemeenschap dan wanneer ze na een verblijf in een instelling terugkomen in de gemeenschap. Het kind is dan al vervreemd geraakt. Ook heb je het risico van stigma.

De-institutionalisering

Net zoals we willen voorkomen dat kinderen met een beperking onnodig in een instelling komen, willen we kinderen er ook uithalen die hier onnodig zitten.

Wel in een instelling?

Zorg in een instelling kan onontkoombaar zijn, bijvoorbeeld wanneer een kind meervoudige beperkingen heeft, agressief is of zichzelf beschadigt. Soms heeft een kind dusdanig ernstige beperkingen waardoor hij of zij simpelweg thuis niet de juiste zorg kan krijgen. De veiligheid van het kind zal altijd voorop moeten staan. Uit onderzoek in Nederland blijkt duidelijk dat uithuisgeplaatste kinderen kwetsbaarder zijn voor mishandeling en misbruik dan kinderen die bij hun eigen ouders wonen.

Wilde Ganzen wil daarom dat:

- De instelling zich er sterk van bewust is dat seksueel misbruik zich kan voordoen.
- De instelling een *child protection*/handelingsprotocol heeft voor gevallen van (vermeend) (seksueel) misbruik.
- Organisaties en instellingen op zijn minst een keer per jaar met iedereen dit protocol doorspreken zodat iedereen weet wat wanneer te doen om kinderen met een beperking te beschermen.
- Kinderen met een beperking pas na hun twaalfde levensjaar opgenomen worden indien is aangetoond dat dat het beste is voor hem of haar. Dit baseert **Wilde Ganzen** op advies van deskundigen.

Belangrijke aandachtspunten:

- De kinderen staan centraal.
- De instelling voldoet aan regels voor geschoold personeel, hygiëne, medische zorg en toezicht.
- Waar mogelijk werken de kinderen zelf aan het verwezenlijken van hun eigen doelen. Het personeel helpt hierbij.
- De woonomgeving is vriendelijk en er zijn voldoende mogelijkheden voor ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden.
- Recreatie die past bij de levensfase van het kind.
- Regelmatig contact en omgang tussen ouders en kind in een instelling wordt bevorderd.
- Er is respect voor de religie en de etniciteit van het kind met een beperking.

In de praktijk

Wilde Ganzen steunt aanpakkers die armoede van onderop doorbreken met slimme projecten. Dat zijn ook de projecten die een beter leven voor kinderen met een beperking realiseren.

Hierbij leggen we nadruk op belangrijke en mogelijke doelen in het projectplan:

- Hulpmiddelen, aanpassing van huisvesting en het creëren van een inkomstenbron ter ondersteuning van ouders zodat zij ook daadwerkelijk de mogelijkheid hebben om hun kind zelf duurzaam te verzorgen.
- De inzet van maatschappelijk werkers of therapeuten die kinderen en hun ouders helpen met het ontwikkelen van spel. De therapie is ook gericht op het leren van sociale en cognitieve vaardigheden.
- De juiste training van maatschappelijk werkers en therapeuten. Dit is essentieel.
- Het geven van voorlichting aan de gemeenschap over beperking. Dit is een belangrijk aspect in de acceptatie van een kind en de ouders in de gemeenschap.
- Begeleiding door landelijke of regionale adviseurs met expertise op het gebied van zorg in de gemeenschap voor kinderen met een beperking bij preventie- of de-institutionaliseringstrajecten.
- Het oprichten van een netwerk voor (pleeg)ouders.
- Het bieden van trainingen aan ouders. Bijvoorbeeld leren waarom hun kind hulpmiddelen nodig heeft en hoe deze middelen in te zetten.
- Het geven van voorlichting over de gevaren van seksueel misbruik van kinderen met een beperking, omdat misbruik ook binnen de gemeenschap kan plaatsvinden.
- Aanpassingen om de gemeenschap en instituties als de school toegankelijk te maken voor alle kinderen.

Organisaties waar wij mee samenwerken

Om zoveel mogelijk kinderen met een beperking gelukkig te zien opgroeien, werken we samen met:

▶ Bep van Sloten

Adviseur op het gebied van internationale jeugdzorg en medeoprichtster van het Better Care Network Netherlands.

▶ Friendship Foundation

Organisatie die onderwijs en zorg biedt voor mensen met een beperking in Sri Lanka en zich inzet voor arbeidsparticipatie en maatschappelijke integratie.

▶ Stichting Niketan

Organisatie uit Bangladesh die hoogwaardige zorg en onderwijs biedt aan kinderen met een complexe handicap.

▶ Cambodian Children's Trust

Kinderbeschermingsorganisatie. Zij voorkomt dat kwetsbare kinderen met tegenslagen worden geconfronteerd.

▶ Hope and Homes for Children

Organisatie die wereldwijd actief is in het sluiten van instituten en kinderen bij liefdevolle families plaatst.

▶ Stichting KidsCare

Organisatie die in Zuidoost-Kenia op unieke wijze steun biedt aan huishoudens waarin weeskinderen van familieleden en of kinderen met een beperking zijn opgenomen.

▶ Children in Families

Organisatie in Cambodja. Versterkt gemeenschappen met onder andere gezinszorg, gemeenschapsontwikkeling en educatieve ondersteuning. Ook bieden ze specifieke zorg aan kinderen met een beperking.

▶ Development Initiatives

Kennisorganisatie die psychosociale ontwikkeling van kinderen en jongeren ondersteunt die opgroeien in moeilijke omstandigheden.

▶ Development Alternatives

Organisatie die zich inzet voor duurzame verandering bij onderdrukte mensen.

▶ Safe Haven

Organisatie uit Cambodja die kinderen en hun families ondersteunt die hulp nodig hebben. Zo houden ze vroege interventies, helpen ze in de gezondheidszorg en geven ze lessen aan ouders om een betere zorggever te zijn.

▶ Stichting Soft Tulip

Samenwerkingsverband van Nederlandse dienstverleners voor mensen die speciale zorg nodig hebben. Ze bundelen hun krachten om hulpverleners te ondersteunen in landen waar verbetering nodig is.

/ Gelukt project

Wilde Ganzen is trots op de verschillende samenwerkingen met stichtingen die zich inzetten voor kinderen met een beperking. Een mooi voorbeeld is de Friendship Foundation. Deze Nederlandse stichting steunt sinds 2005 projecten in Sri Lanka. De Friendship Foundation en haar buitenlandse partner leggen met hun projecten de focus op een inclusieve maatschappij voor kinderen met een beperking.

De Sarana-school is zo'n project. Hier gaan kinderen en jongvolwassenen met een beperking naartoe voor zorg en meerdere activiteiten. Hier krijgen ze overdag onderwijs op maat en ontwikkelen ze hun talenten terwijl de ouders kunnen werken. Op deze manier wordt de onafhankelijkheid van het kind én de gezinssituatie bevorderd.

Meer weten?

Wil je weten hoe wij jouw organisatie of project kunnen ondersteunen?
Neem contact met ons op:

info@wildeganzen.nl

wildeganzen.nl

Wilde Ganzen
Piet Mondriaanlaan 14
3812 GV Amersfoort
033 - 204 5555

Meer weten over het kinderbeleid van Wilde Ganzen?
[Lees hier](#) onze andere whitepapers of ga naar wildeganzen.nl voor meerdere artikelen.

